

PRVÁ NEDEĽA V OKTÓBRI, MESIACI SVÄTÉHO RUŽENCA

(Ruženec je primeranou modlitbou našej doby)

*„Používaj ruženec, on bude pomocným prostriedkom v mnohých biedach.“
(slová blahoslavenej Panny k svätému Dominikovi, otcovi svätého ruženca)*

Spôsob modlitby svätého ruženca, ako sa ho modliavame teraz, pochádza z 13. storočia. Bez tajomstiev sa ho modlievali už od najstarších čias. Veď už pri mŕtvom tele svätej Gertrúdy, ktorá zomrela v roku 667, našli na šnúrke navlečené guľky, ktoré sa bezpochyby používali pri modľovaní ruženca. Ale modlitba svätého ruženca s tajomstvami pochádza len z čias svätého Dominika. V dobe tohto rehoľníka povstal vo Francúzsku nebezpečný blud takzvaných albigéncov. Dominik, rehoľník svätého života, vidiac, ako nebezpečne trhajú nepriatelia drahý Kristov šat, totižto svätú Cirkev, hrozne sa nad tým zarmútil a rozpálený svätou horlivosťou telom, dušou pracoval na tom, aby odpadlíkov od svätej Cirkvi zase priviedol na pravú cestu. Desať rokov pracoval, a tak sa mu zdalo, že celkom nadarmo. Napokon sa so svätou horlivosťou obrátil o pomoc k Božej Matke. Celé tri noci strávil v modlitbe. Ale v tretiu už celkom utrápený klesol a vtom usnul. Vo sne sa mu zjavila blahoslavená Panna a takto ho oslovila: „Vieš dobre, najmilší synu, aké prostriedky použil Boh, aby vykúpil ľudské pokolenie. Prvým prostriedkom bolo zvestovanie, ktoré mi priniesol archanjel Gabriel. Potom nasledovalo milostiplné narodenie a život Ježiša Krista, potom prebolestné mučenie a smrť, napokon zmŕtvychvstanie a slávne nanebovstúpenie. Len po tomto bol svet vykúpený, otvorilo sa nebo. Tieto tajomstvá života i umučenia Ježiša Krista spojené s Anjelským pozdravením a Modlitbou Pána tvoria krásnu a mocnú modlitbu svätého ruženca. Túto modlitbu sa nauč, používaj ju, lebo ruženec ti bude pomocou v mnohých biedach.“ Svätý Dominik poslúchol, začal rozširovať modlitbu svätého ruženca, s mnohými sa ho modlieval za vykorenenie bludu albigéncov a po krátkom čase zanikol nepriateľ, ktorý strašil celú krajinu veľkou biedou.

Bratia a sestry! Keď sa rozhlíadneme po terajšom svete, zbadáme, že nie jedna, ale sto bied vyzerá z každého kúta sveta. Proti Katolíckej cirkvi už mnohé roky bojuje diabol. Do boja si najíma ľudí, spomedzi ktorých jedni sú takí, čo kujú

proticirkevné zákony, druhí zase takí, čo za biedne darčeky malej ceny budú do vysokých úradov voliť proticirkevných ľudí. A obidvaja títo pomáhajú trhať drahý šat Krista, totižto Cirkev. A či to nie je nebezpečný blud albigéncov, ktorý zavládol v celom svete i v našej krajine?! Preto sa niet čo čudovať, keď nebohý veľký Svätý Otec Lev XIII. rozšíril modlitbu svätého ruženca v celom kráľovskom svete. V našej obci oddávna vládne bieda pýchy a pijanstva. Chvála Bohu, ak ustáva, ale aby tá dvojnásobná veľká bieda celkom zanikla, pomocný prostriedok nájdeme v poníženom modlievaní sa svätého ruženca.

Ale zahvízdal by mi tu snáď niekto, zvlášť komu to nie je po vôli, lebo i nevinný ruženec má mnohých nepriateľov, povedal by mi, že modlitba ruženca bola užitočná a dobrá tam kedysi v časoch Dominika, v stredoveku, ale teraz, keď už je svet omnoho múdrejší, kto by nosil v rukách retiazku z guliek. Veď má omnoho viac práce a zamestnania, než aby mal času konať takú dlhú a zunovanú modlitbu, teda že ruženec nie je modlitbou našej doby. Bola by škoda púšťať sa s tými ľuďmi do hádky. Ja naopak odpovedám, že:

1. ruženec je primeranou modlitbou doby,
2. je najprimeranejšou modlitbou našich čias.

Budeme teda o týchto dvoch veciach rozjímať na väčšiu česť a chválu Kráľovnej svätého ruženca. Počúvajte!

1. Kto by chcel povedať, že ruženec už viac nie je modlitbou pre naše časy, znamenalo by to, že ruženec slobodno potupiť, znevážiť. Ja však nato hovorím: Božeuchovaj! Lebo nie je to tak dávno, čo bol ruženec najmocnejším a najprimeranejším prostriedkom v nedobrych časoch. Neomylnou pravdou je, že svätý Dominik vydobyl víťazstvo nad nepriateľmi viery len modlitbou ruženca. A rovnakou pravdou je, že pomocou modlitby svätého ruženca vydobylo o polovicu menšie vojsko slávne víťazstvo nad pohanskými Turkmi 7. októbra roku 1571 pri Lepante. Teda proti dvojitému – duševnému i telesnému – nepriateľovi zvíťazila veľká sila svätého ruženca. Králi i celé národy vo veľkých mestách mnohé roky uchovávali zástavy, ktoré šťastlivo doniesli z vojny. No ľudia terajšieho sveta by nedbali zahodiť svätý ruženec do hrdzavého železa, rieknuť, že pre našu dobu nie je súci, nie je primeraný našej dobe, hoci sa preukázal ako mocný proti nepriateľom tela i duše?! A kdeže je potom naša vďačnosť? Veru, veru, bratia a sestry, jedna stará ženička,

ktorá prekladá prsty po posvätených zrnkách svätého ruženca, je omnoho vďačnejšia, ako mnohí múdri tohto sveta, bárs i vedia, bárs i čítali, aké divné veci možno pripísať jedine tejto modlitbe.

Ale poďme ďalej a skúmajme, či modlitba svätého ruženca zodpovedá našej dobe, to jest či sa hodí pre každého človeka doby. Ruženec je modlitba. A i tí najvyššie postavení uznávajú, že modlitba je potrebná i dnes podľa slov nekonečnej múdrosti: „Bez prestania sa modlite.“ (1Sol 5,17) Ruženec je modlitba Márie, požehnanej Bohorodičky, ktorá o sebe predpovedala: „Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia.“ (Lk 1,48) Bratia a sestry! Bolo by to s nami veľmi smutné, keby sme sa nechceli pripojiť k pokoleniam, ktoré zvelebujú a blahoslavia Máriu práve skrze modlitbu Márii najmilšiu, skrze svätý ruženec. Teda svätý ruženec je modlitbou našich čias, modlitbou, ktorú by mal odriekať každý. Blahoslavená Panna Mária ďalej prisľúbila, že svätý ruženec bude prostriedkom proti mnohému zlému. A kedy, ak nie práve v našich časoch, keď zlo rastie vo svete ako tráva, treba čím častejšie volať k Bohu: „Zbav nás (chráň nás) zlého.“ Ak nie teraz, tak kedy je treba sa modliť svätý ruženec, ktorým, ako hovorí Svätý Otec Sixtus IV.: „Zvelebujeme Boha i blahoslavenú Pannu a odháňame od sveta hroziace veľké nebezpečenstvá.“ Zaiste práve naša doba je tou, ktorá potrebuje modlitbu svätého ruženca, ktorá, ako hovorí Svätý Otec Gregor XVI.: „Je zázračným prostriedkom na zničenie hriechov, obsiahnutie milosti a zvelebenie Boha.“ Bratia a sestry, kým budú žiť na svete ľudia, ktorí deň čo deň hrešia, neprestane byť modlitba svätého ruženca potrebnou.

Alebo pre múdrych tohto sveta snáď nie je súca modlitba svätého ruženca preto, že pozostáva nie z dákej novovytvorenej modlitby, ale zo starodávnych modlitieb? Táto modlitba sa skladá zo starodávneho Apoštolského vyznania viery, z Verím v Boha. Toto vyznanie viery však musí mať tisíc rokmi pred nami a tisíc rokov po nás tú istú platnosť, lebo kto by ho chcel odhodiť, musel by počuť slová Spasiteľa: „Kto neverí, už je odsúdený.“ (Jn 3,18) Kto by nechcel vyznávať Boha skrze Verím v Boha, tomu Kristus už dávno predpovedal súd: „Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj ja vyznám pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach. Ale toho, kto mňa zaprie pred ľuďmi, aj ja zapriem pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach.“ (Mt 10,32-33) Za tento chválospev sa na zemi nesmieme hanbiť, keď vyvolení ním ustavične zvelebujú Boha v nebi. Potom nasleduje Modlitba Pána, to jest Otčenáš. Túto

modlitbu nás nielenže učil sám Kristus, ale prikázal sa ju modliť, rieknuť: „Vy sa budete modliť takto.“ (Mt 6,9) Od tohto príkazu však Kristus dodnes nikoho nedišpenzoval, ba skôr sa pominú nebo i zem, ale Božie slová sa nikdy nepominú. Napokon sa ruženec skladá z opakovane odriekaného Zdravas', Mária. A či nepristane každému do úst, aby pozdravil najsvätejšiu Matku slovami Gabriela? Nepristane každému, aby pozdravil dobrú Matku, a skrze to si vyprosil jej mocný príhovor v každej hodine života, zvlášť v hodine smrti? Nie je možné, ak chce byť niekto spasený, aby zavrhol Anjelské pozdravenie. V Anjelskom pozdravení sa za každé meno Ježiš vkladajú tajomstvá Kristovho života i mučenia, o ktorých ak rozjímame, učia nás a povzbudzujú k opravdivej nábožnosti, poníženosti, zväčšujú v nás nádej a vytrvanie v dobrom. Teda ruženec je užitočná a krásna modlitba pre každého človeka každej doby. Svedčí o tom Duch Svätý, lebo ním vedená svätá Cirkev ustanovila zvláštny sviatok svätého ruženca, založila bratstvo, ktoré obdarila najbohatšími odpustkami. Svätí ľudia poznali veľkú moc svätého ruženca, preto sa ho verne modlili. Veľkými ctiteľmi ruženca boli svätý Karol Boromejský, svätý František Xaverský, ktorého ruženec dodnes vo veľkej úcte uchovávajú v kolínskom seminári, svätý František Saleský a veľký svätý Alfonz z Liguori. Najväčší umelci len ružencu ďakujú za to, čo učinili. Keď sa pýtali slávneho skladateľa Haydna, ako môže skladať také vznešené skladby, odpovedal: „Prv, než sa priberiem pracovať, beriem do ruky môj svätý ruženec a celý sa ho pomodlím. Len potom začínam svoju prácu.“

I tí, ktorí boli najväčšími nepriateľmi ruženca, keď ich postretlo nebezpečenstvo, chopili sa ruženca. Raz išiel Voltaire, ukrutný neznaboh, z Ameriky do Francúzska. Zrazu sa na mori strhla veľká búrka, ktorá ohrozovala loď strokotaním. Vtedy videli Voltaira, že vytiahol ruženec a s vrúcnou zbožnosťou sa i on modlil. Keď búrka šťastlivo pominula, pristúpil k nemu jeden známy a pýtal sa smelého mudrca: „Povedz mi len, odkedy si sa obrátil?“ „Mudrc,“ odpovedal Voltaire, „je mudrcom, kým je vo svojej izbe, ale prestáva byť mudrcom na mori, zvlášť keď sa strhne búrka.“ Veru, veru, bratia a sestry, mnohý neznaboh by nasledoval tohto mudrca bez viery, keby sa ocitol v nebezpečenstve.

Keď je teda ruženec takou mocnou a znamenitou modlitbou, pýtam sa vás všetkých, bratia a sestry, či milujete túto krásnu modlitbu? Každý jeden mi ukážte svätý ruženec, odpovedzte mi, ako často sa ho modliavate. Ale bojím sa, bratia a sestry, že mnohých touto otázkou privediem k zahanbujúcej odpovedi, preto nech

si na túto otázku odpovie každý potichu v srdci. Nech odpovie kresťanský muž i mládenec, či nie je pravda, že považoval túto modlitbu za veľmi dlhú, jeden desiatok považoval za dlhý čas, no neľutoval, keď večer presedel dve, tri, štyri hodiny v krčme. Bratia a sestry! Ani dnes ešte nikoho neodsudzujem ani nezatracujem, lebo mám veľkú nádej, že každý, kto dodnes od ruženca utekal, po dnešnom rozjímaní si pevne zaumieni, že oddnes nebude dňa, v ktorý by nepozdravil Máriu aspoň jedným desiatkom ruženca.

2. Ale nestačí, bratia a sestry, že modlitba svätého ruženca je primeranou našej dobe, treba zdôrazniť, že je pre našu dobu najprimeranejšou.

Svätý Anton raz vo sne videl, že Kristus Pán chcel pre hriech zničiť svet trojakým mečom. Tým trojakým mečom bol mor, hlad a vojna. Vidiac to Mária, Matka milosrdenstva, padla pred svojim Božím Synom na kolena a prosila ho, aby chvíľu pozhovel, že ona dá ľudskému pokoleniu prostriedok, ktorý ho vytrhne z hriechov a zas privedie do jeho služby. Bratia a sestry! Tým prostriedkom nie je nič iné ako to, čo Matka milosrdenstva dala do rúk svätému Dominikovi, totiž svätý ruženec. Kedykoľvek Boh navštívil svet trojakým mečom, ľudia vždy hľadali útočisko v ruženci. A blahoslavená Panna, vzývaná skrze modlitbu, vždy preukázala, že ju nie bez príčiny volajú Uzdravenie nemocných, Pomocnica kresťanov. Roku 1630 pustošil veľký mor talianske mesto Bologna. Obyvatelia sa chopili ruženca, a tým sa usilovali odstrániť najnebezpečnejšiu chorobu. V tej istej biede volalo k Márii ružencom o pomoc v roku 1544 mesto Lisabon, roku 1713 Viedeň, 1748 mesto Paríž. Lež ruženec nie je zavedený ani tak proti telesnej chorobe, proti telesnému moru, ako skôr proti duševným chorobám. Bratia a sestry! Nečistý duch, o ktorom voláme v litániách: od ducha smilného zachovaj nás, Pane, tento duch nečistoty teraz najviac pustoší vo svete. To je mor, v ktorom zomiera najviac ľudí. A proti tomuto moru je najmocnejším prostriedkom svätý ruženec. Lebo nie je možné, aby niekto mnoho ráz opakoval meno Panny, toľkokrát opakoval tajomstvá mučenia a smrti Krista, a predsa ďalej ostával nečistým. Keďže teda v našich časoch najviac pustoší nečistý duch, preto sa chopme ruženca, bratia a sestry! On musí byť najvyberanejším prostriedkom proti našim biedam, lebo blahoslavená Panna hovorí takto: „Zaved' túto modlitbu (svätý ruženec), skrze ňu sa obrátia blúdiaci a obrátení budú spasení.“

Druhý meč, ktorým Boh šľahá svet, je hlad. I voči tejto biede bol svätý ruženec vždy mocným prostriedkom. Svätý Dominik so svojimi učeníkmi mnoho ráz upadol do

takej núdze, že im prichodilo hladom hynúť, no svätý ruženec ich vždy vyťahol z biedy hladu. O svätom Vincentovi čítame, že po nábožnom modlení svätého ruženca nasýtil málom chleba tisíce ľudí na púšti. A tu sa splnili Spasiteľove slová, že nielen chlebom žije človek, ale každým Božím slovom. Bratia a sestry! Ak nie telesný hlad, zaiste nám dnes veľmi hrozí duševný. Bratia a sestry! Koľkí dnes žijú v biednom svete bez viery, ktorí ju alebo celkom odhodili, alebo bárs neodhodili, nežijú podľa viery! Bratia a sestry! Tu je svätý ruženec, chopme sa ho, aby sme neodpadli od viery, aby sme my sami žili podľa učenia viery a aj iným vyprosili túto milosť. Mária prisľúbila, že skrze túto modlitbu sa blúdiaci obrátia a obrátení budú spasení. Ruženec je teda najprimeranejšou modlitbou našej doby.

Tretí bič, ktorý sa vzťahuje na ľudské pokolenie, je vojna. Nespomínam občiansku vojnu, lebo od takej máme teraz v krajine pokoj, ak nechceme pomenovať vojnou to, že každoročne idú milióny zo zaplatených daní na vojsko, a tak si pokoj draho kupujeme. Ale keď sa rozhlídneme po svete, vidíme, že veľká vojna sa vedie slovom, písmom a i krvavým bojom proti Katolíckej cirkvi. Bratia a sestry, ktorí ste verní bojovníci svojej matky, Katolíckej cirkvi, opášte sa zbraňou svätého ruženca a vstúpte do boja proti duchu temnosti a proti jeho prívržencom. Aspoň čiastočne každý deň obetujeme ruženec za povýšenie Katolíckej cirkvi a za poníženie jej nepriateľov. A vtedy od nás Boh oddiali ten tretí meč, totižto vojny, alebo ak celkom neoddiali, zaiste učiní, aby sme v boji vždy víťazili. „Používaj ruženec, on bude pomocným prostriedkom v mnohých biedach,“ hovorí blahoslavená Panna.

Nuž teda, bratia a sestry, chopme sa zbrane svätého ruženca! Čujme hlas volajúceho otca kresťanstva! Nebohý Pius IX. volal: „Dajte mi čím viac tých, ktorí sa modlievajú.“ Jeho nástupca v blahej pamäti Svätý Otec Lev XIII. pomenoval i to, akých modliacich si žiada, keď hovorí: „Dajte mi čím viac tých, ktorí sa modlievajú ruženec, a tak zvíťazíme nad mnohými biedami našej doby.“ Bratia a sestry! Plňme ochotne žiadosť nášho najvyššieho pastiera, Kristovho námestníka vo svete, zaumieňme si všetci, že odteraz sa budeme ochotne zúčastňovať na ružencových pobožnostiach v chráme i doma. Vtedy na príhovor našej nebeskej Patrónky naše spoločné prosby vždy nájdú vyslyšanie, vtedy budú dobrí rásť v čnostiach, blúdiaci prídu na pravé cesty a kvôli hriechom rozhnevaný Boh bude nám všetkým milostivý. Amen.